

(Tiesību akti, kas pieņemti saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu)

PADOMES KOPĒJĀ NOSTĀJA 2005/329/KĀDP

(2005. gada 25. aprīlis)

par Kodolieroču neizplatīšanas līguma pušu 2005. gada pārskatīšanas konferenci

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 15. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas Savienība joprojām uzskata, ka Kodolieroču neizplatīšanas līgums (KNL) ir globālā kodolieroču neizplatīšanas režīma stūrakmens, kodolatbrūņošanās jomas pamats saskaņā ar KNL VI pantu un svarīgs instruments pastiprinātai kodolenerģijas pielietošanai miermīlīgiem mērķiem.
- (2) 2003. gada 17. novembrī Padome pieņēma Kopējo nostāju 2003/805/KĀDP par daudzpusēju nolīgumu masveida iznīcināšanas ieroču neizplatīšanas un ieroču nogādes līdzekļu jomā vispārīgāku un pastiprināšanu⁽¹⁾. 2003. gada 12. decembrī Eiropadome pieņēma stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai.
- (3) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome vienprātīgi pieņēma Rezolūciju 1540(2004), kurā masu iznīcināšanas ieroču un to nogādes līdzekļu izplatīšana dēvēta par draudu starptautiskajam mieram un drošībai.
- (4) Kodolieroču neizplatīšanas līguma pušu 1995. gada pārskatīšanas un pagarināšanas konference pieņēma lēmumus par Kodolieroču neizplatīšanas līguma termiņa pagarināšanu uz nenoteiktu laiku, par kodolieroču neizplatīšanas un atbrūņošanās principiem un mērķiem, par minētā līguma pārskatīšanas procesa stiprināšanu un par rezolūciju par Tuvajiem Austrumiem.
- (5) 2000. gada 13. aprīlī Padome pieņēma Kopējo nostāju 2000/297/KĀDP par Kodolieroču neizplatīšanas līguma pušu 2000. gada pārskatīšanas konferenci⁽²⁾.
- (6) KNL 2000. gada pārskatīšanas konference pieņēma nobeiguma dokumentu.
- (7) KNL 2005. gada pārskatīšanas konferences Sagatavošanas komiteja ir sanākusi trīs reizes – no 2002. gada 8. aprīļa līdz 19. aprīlim Ņujorkā, no 2003. gada 28. aprīļa līdz 9. maijam Ženēvā un no 2004. gada 26. aprīļa līdz 7. maijam Ņujorkā.
- (8) 1997. gada 29. aprīlī Padome pieņēma Vienoto rīcību 97/288/KĀDP par Eiropas Savienības ieguldījumu pārskatīšanas veicināšanā ar kodolmateriāliem saistīta eksporta kontrolē⁽³⁾.
- (9) 2004. gada 17. maijā Padome pieņēma Vienoto rīcību 2004/495/KĀDP par atbalstu SAEA darbībām, ko veic atbilstīgi tās Kodoldrošības programmai, kā arī īstenojot ES stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai⁽⁴⁾.
- (10) 2004. gada 1. jūnijā Padome pieņēma deklarāciju, ar ko tā puda atbalstu Drošības iniciatīvai masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai.
- (11) Pamatojoties uz sarunu vadlīnijām, ko Padome pieņēma 1997. gada 1. decembrī, Papildprotokols Pārbaudes nolīgumam starp Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) dalībvalstīm, kam nav kodolieroču, *Euratom* un Starptautisko Atomenerģijas aģentūru (SAEA), Papildprotokols Drošības nolīgumam starp Franciju, *Euratom* un SAEA, kā arī Papildprotokols Drošības nolīgumam starp Apvienoto Karalisti, *Euratom* un SAEA tika parakstīti un stājās spēkā 2004. gada 30. aprīlī.
- (12) Ņemot vērā 2000. gada pārskatīšanas konferences iznākumu, to apspriežu iznākumu, kas notikušas trijās KNL 2005. gada pārskatīšanas konferences Sagatavošanas komitejas sanāksmēs, un pašreizējo stāvokli, būtu lietderīgi atjaunināt un vēl vairāk izvērst mērķus, kas ir noteikti Kopējā nostājā 2000/297/KĀDP, un iniciatīvas, kas ir radušās saskaņā ar to,

⁽¹⁾ OV L 302, 20.11.2003., 34. lpp.

⁽²⁾ OV L 97, 19.4.2000., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 120, 12.5.1997., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 182, 19.5.2004., 46. lpp.

IR PIEŅĒMUSI ŠO KOPEĀJO NOSTĀJU.

1. pants

Eiropas Savienības mērķis ir starptautiskā kodolieroču neizplatīšanas režīma stiprināšana, veicinot Kodolieroču neizplatīšanas līguma (KNL) pušu 2005. gada pārskatīšanas konferences sekmīgu iznākumu.

2. pants

Lai sasniegtu 1. pantā minēto mērķi, Eiropas Savienība:

- a) veicina strukturētu un līdzsvarotu KNL darbības pārskatīšanu 2005. gada pārskatīšanas konferencē, tostarp pārskatot to līgumslēdzēju valstu saistību īstenošanu, kas uzņemtas saskaņā ar minēto līgumu, kā arī nosakot jomas, kurās būtu jātiecas gūt panākumus nākotnē, un tam nepieciešamus līdzekļus;
 - b) palīdz panākt vienprātību, pamatojoties uz sistēmu, kas izveidota ar KNL, paužot atbalstu lēmumiem un rezolūcijai, kas pieņemti 1995. gada pārskatīšanas un pagarināšanas konferencē, un 2000. gada KNL pārskatīšanas konferences nobeiguma dokumentam, ņem vērā pašreizējo stāvokli un cita starpā veicina šādu būtisku elementu īstenošanu:
 - 1) pielikt pūliņus, lai saglabātu KNL integritāti un pastiprinātu tā īstenošanu;
 - 2) atzīt, ka KNL ir unikāls un neaizvietojams daudzpusīgs instruments starptautiska miera, drošības un stabilitātes uzturēšanai un stiprināšanai tāpēc, ka ar to izveido tiesisko regulējumu, lai novērstu kodolieroču pastiprinātu izplatīšanu un lai vairāk izvērstu pārbaudes sistēmu, ar ko nodrošina, ka valstis, kam nav kodolieroču, izmanto kodolenerģiju tikai miermīlīgiem mērķiem, kā arī tāpēc, ka tas ir būtisks pamats, lai tiektos pēc kodolatbrūņošanās saskaņā ar tā VI pantu;
 - 3) censties panākt KNL vispārināšanu;
 - 4) uzsvērt ārkārtējo vajadzību nodrošināt to, ka līgumslēdzējas valstis pilnībā ievēro visus KNL noteikumus;
 - 5) aicināt visas valstis, kas nav KNL līgumslēdzējas valstis, uzņemties neizplatīšanas un atbrūņošanās saistības, kā arī aicināt šīs valstis kļūt par KNL līgumslēdzējām valstīm, kam nav kodolieroču;
 - 6) atzīt, ka kopš 2000. gada pārskatīšanas konferences ir notikuši nopietni starpgadījumi kodolieroču izplatīšanas jomā;
- 7) uzsvērt vajadzību pastiprināt Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes galīgā lēmuma pieņēmēja lomu, lai tā varētu veikt attiecīgus pasākumus saskaņā ar Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras (SAEA) Statūtiem, ja neievēro saistības, kas izriet no KNL, tostarp garantiju piemērošanu;
 - 8) atgādināt par to, kādas iespējamās sekas starptautiskam mieram un drošībai var radīt izstāšanās no KNL. Mudināt pieņemt pasākumus, lai novērstu izstāšanos no minētā līguma;
 - 9) lūgt pārtraukt sadarbību kodolenerģijas jomā ar kādu valsti, ja SAEA nespēj dot pietiekamas garantijas, ka attiecīgās valsts kodolenerģijas programma ir paredzēta tikai miermīlīgiem mērķiem, līdz brīdim, kad Aģentūra var dot šīs garantijas;
 - 10) nākt klajā ar aicinājumu reģiona valstīm saskaņā ar 1995. gada pārskatīšanas un pagarināšanas konferences rezolūciju par Tuvajiem Austrumiem izveidot efektīvi pārbaudāmu zonu Tuvajos Austrumos, kas ir brīva no kodolieročiem un citiem masu iznīcināšanas ieročiem, kā arī to nogādes līdzekļiem;
 - 11) ņemt vērā, ka drošība Eiropā ir saistīta ar drošību Vidusjūras reģionā, par īpaši svarīgu uzskatīt kodolieroču neizplatīšanas režīma īstenošanu šajā reģionā;
 - 12) atzīt to, cik svarīgas mieram un drošībai ir zonas, kas ir brīvas no kodolieročiem, pamatojoties uz pasākumiem, par ko brīvprātīgi vienojušās attiecīgā reģiona valstis;
 - 13) uzsvērt vajadzību darīt visu, lai novērstu kodolterorisma draudus, kas saistīti ar teroristu iespējamu piekļuvi kodolieročiem vai kodolmateriāliem, kurus varētu izmantot, gatavojot radioaktīvu materiālu izplatīšanas ierīces, un šajā sakarā uzsvērt vajadzību ievērot saistības, kas izriet no Drošības padomes rezolūcijas 1540(2004). Aicināt stiprināt augstas radiācijas avotu drošību. Šajā sakarā atbalstīt G8 un SAEA darbību;
 - 14) ņemot vērā pastiprinātus kodolieroču izplatīšanas un terorisma draudus, atzīt, ka būtu jāapstiprina Izplatīšanas drošības iniciatīva, Globālo draudu samazināšanas iniciatīva un G8 Globālās partnerības iniciatīva;
 - 15) aicināt padarīt par vispārinātiem vispārējos drošības nolīgumus un papildprotokolus;

- 16) atzīt, ka ar vispārējiem drošības nolīgumiem un papildprotokoliem novērš kodolieroču izplatīšanu un ka tie ir pašreizējais pārbaudes standarts, un turpināt darbu, lai varētu efektīvāk konstatēt iespējamus ar KNL uzņemto saistību pārkāpumus;
- 17) censties panākt, lai SAEA Valde atzītu, ka vispārējā drošības nolīguma un papildprotokola noslēgšana ir pašreizējais pārbaudes standarts;
- 18) uzsvērt SAEA unikālu lomu, tai pārbaudot, vai valstis ievēro savas kodolieroču neizplatīšanas saistības, un palīdzot tām pēc lūguma uzlabot kodolmateriālu un kodoliekārtu drošību, kā arī aicināt tās atbalstīt aģentūras darbību;
- 19) atzīt to, cik svarīga ir efektīva un atbilstīga eksporta kontrole, saskaņā ar Drošības padomes rezolūciju 1540(2004) un atbilstīgi KNL III panta 2. punktam;
- 20) valsts līmenī īstenot iedarbīgu eksporta, tranzīta, pārkraušanas un reeksporta kontroli, kā arī īstenot attiecīgus tiesību aktus un noteikumus, lai šo panāktu;
- 21) ieviest iedarbīgas kriminālsankcijas, lai novērstu nelikumīgu eksportu, tranzītu, starpniecību un nelikumīgu tirdzniecību, kā arī ar to saistītu finansēšanu, saskaņā ar Drošības padomes rezolūciju 1540(2004);
- 22) mudināt Zangger komiteju un Kodolmateriālu piegādātājvalstu grupu dalīties eksporta kontroles pieredzē, lai visas valstis varētu ņemt vērā Zangger komitejas veiktos pasākumus un Kodolmateriālu piegādātājvalstu grupas (KPVG) pamatnostādnes;
- 23) atgādināt par vajadzību īstermiņā stiprināt KPVG pamatnostādnes, lai tās pielāgotu jauniem pārbaudījumiem attiecībā uz neizplatīšanu;
- 24) aicināt Konvencijas par kodolmateriālu fizisko aizsardzību Līgumslēdzējas valstis censties panākt ātru grozītās konvencijas noslēgšanu;
- 25) atzīt KNL līgumslēdzēju valstu tiesības uz kodolenerģiju miermīlīgiem mērķiem saskaņā ar tā IV pantu, ievērojot tā I, II un III pantu;
- 26) uzsvērt to, cik svarīgi ir turpināt starptautisku sadarbību, lai stiprinātu kodoldrošību, atkritumu drošu apsaimniekošanu un aizsardzību pret jonizējošo starojumu, un aicināt valstis, kas nav vēl pievienojušās visām attiecīgām konvencijām, izdarīt to, cik drīz vien iespējams, kā arī pilnībā īstenot no tām izrietošās saistības;
- 27) ņemt vērā, ka KNL līgumslēdzējas puses saskaņā ar tā IV pantu var izmantot kodolenerģiju miermīlīgiem mērķiem, tostarp elektroenerģijas ražošanas, rūpniecības, veselības aizsardzības un lauksaimniecības jomā;
- 28) veicināt garantiju veidošanu attiecībā uz pieeju pakalpojumiem, kas saistīti ar kodoldegvielu, vai pieeju pašai kodoldegvielai, atbilstīgi attiecīgiem nosacījumiem;
- 29) ņemt vērā SAES Ekspertu grupas ziņojumu par daudz nacionālām pieejām attiecībā uz kodoldegvielas ciklu un veicināt tās drīzas izskatīšanas sākšanu SAEA;
- 30) atzinīgi novērtējot kodolbruņojuma apjoma samazinājumus, kas veikti kopš Aukstā kara beigām, uzsvērt vajadzību panākt kodolieroču arsenālu globālu samazināšanu, pieliekot sistemātiskus un pakāpeniskus pūliņus kodolatbruņošanās jomā saskaņā ar KNL VI pantu, un šajā sakarā atzinīgi novērtēt Krievijas Federācijas un Amerikas Savienoto Valstu 2003. gadā veikto Maskavas līguma ratifikāciju, uzsverot vajadzību pēc lielākiem panākumiem minēto valstu arsenālu samazināšanā;
- 31) uzsvērt vajadzību īstenot deklarācijas par attiecīgo valstu nestratēģisku kodolieroču krājumu vienkopus samazināšanu, ar kurām nākuši klajā Krievijas prezidents un Amerikas prezidents 1991. un 1992. gadā, un aicināt visas valstis, kam ir nestratēģiski kodolieroči, uz šiem ieročiem attiecināt vispārējus ieroču kontroles un atbruņošanās procesus, lai samazinātu un likvidētu to krājumus;
- 32) atzīt neatgriezeniskuma principa piemērošanu visiem pasākumiem kodolatbruņošanās un bruņojuma kontroles jomā, tādējādi līdzdarbojoties starptautiskā miera, drošības un stabilitātes uzturēšanā un stiprināšanā, ņemot vērā šos nosacījumus;
- 33) atzīt to, cik svarīgi no kodolatbruņošanās viedokļa ir kodolieroču iznīcināšana un izskaušana, kā arī tādu skaldaņu materiālu iznīcināšana, kas definēti saskaņā ar G8 Globālo partnerību;

- 34) veikt pārskatāmības pasākumus, kas ir labprātīgi veikti uzticības veicinātāji pasākumi, lai sekmētu jaunu panākumu gūšanu atbruņošanās jomā;
- 35) tā kā Līgums par kodolizmēģinājumu vispārīgo aizliegumu (CTBT) ir būtiska atbruņošanās un kodolieroču neizplatīšanas režīma sastāvdaļa un lai panāktu tā stāšanos spēkā cik ātri vien iespējams, aicināt valstis, jo īpaši tās, kas uzskaitītas II pielikumā, bez jebkādiem nosacījumiem parakstīt un ratificēt minēto līgumu, un tikmēr, kamēr tas nav stājies spēkā, aicināt dalībvalstis ievērot moratoriju un attiekties no jebkuras darbības, kas būtu ar minēto līgumu uzlikto saistību un tā noteikumu pārkāpums. Uzsvērt, cik svarīgs ir Līguma par kodolizmēģinājumu vispārīgo aizliegumu organizācijas Sagatavošanas komisijas veiktais darbs, un aktīvi atbalstīt darbu, ko veic Līguma ratificētājvalstu Īpašais pārstāvis, kuram ir pienākums veicināt vispārēju pievienošanos minētajam līgumam;
- 36) atkārtoti nākt klajā ar aicinājumu Atbruņošanās konferencei tūlīt, nepiemērojot priekšnosacījumus un paturot prātā īpašā koordinētāja ziņojumu un tajā paredzētās pilnvaras, sākt sarunas par tāda līguma sagatavošanu un pēc iespējas ātru noslēgšanu, kurš nerada diskrimināciju, ir vispārēji piemērojams un ar kuru aizliedz ražot skaldāmu materiālu, kas paredzēts kodolieroču vai citu kodolspridzināšanas ierīču ražošanai, kā arī aicināt visas valstis līdz minētā līguma spēkā stāšanās dienai pasludināt un uzturēt kodolieroču vai citu kodolspridzināšanas ieroču ražošanai paredzētu skaldāma materiāla ražošanas moratoriju. ES atzinīgi novērtē rīcību, ko veikušas dažas no tām piecām valstīm, kam ir kodolieroči, pasludinot attiecīgu moratoriju;
- 37) nākt klajā ar aicinājumu visām attiecīgām valstīm veikt atbilstīgus praktiskus pasākumus, lai mazinātu nejausa kodolkara draudus;
- 38) turpināt izskatīt jautājumu par garantijām drošības jomā attiecībā uz valstīm, kam nav kodolieroču un kas ir KNL līgumslēdzējas puses;
- 39) aicināt valstis, kam ir kodolieroči, atkārtoti apliecināt spēkā esošās drošības garantijas, kas minētas Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes rezolūcijā 984(1995), un parakstīt un ratificēt attiecīgos protokolus par zonām, kas ir brīvas no kodolieročiem un ko izveido pēc vajadzīgo apspriežu pabeigšanas, atzīstot, ka uz šīm zonām attiecas ar līgumiem noteiktās drošības garantijas;
- 40) uzsvērt vajadzību pēc vispārējas atbruņošanās;
- 41) uzsvērt, cik svarīgi ir vispārināt un īstenot Konvenciju par bioloģiskajiem un toksīnu ieročiem (KBTI), Konvenciju par ķīmiskajiem ieročiem (KKI), kā arī citas konvencijas, pasākumus un iniciatīvas, kas veicina parastā bruņojuma kontroli;
- 42) aicināt vispārināt un efektīvi piemērot Hāgas Rīcības kodeksu pret ballistisko raķešu izplatīšanu;
- 43) censties risināt reģiona mēroga nestabilitātes un nedrošības problēmas un konflikta situācijas, kas bieži ir daudzo bruņošanās programmu cēlonis.

3. pants

Eiropas Savienības rīcība saskaņā ar 2. pantā noteiktiem mērķiem ietver šādas darbības:

- a) attiecīgos gadījumos, prezidentvalsts diplomātiski pasākumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 18. pantu, lai veicinātu KNL vispārināšanu;
- b) prezidentvalsts diplomātiski pasākumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 18. pantu attiecībā uz KNL līgumslēdzējām valstīm, lai panāktu to atbalstu šīs kopējās nostājas 2. pantā izklāstītajiem mērķiem;
- c) centieni panākt dalībvalstu vienošanos par priekšlikumu projektiem būtiskos jautājumos, ko Eiropas Savienības vārdā nodot izskatīšanai KNL līgumslēdzējām valstīm un kas varētu būt par pamatu 2005. gada KNL pārskatīšanas konferences lēmumiem;
- d) Eiropas Savienības deklarācijas, ar ko nāk klajā prezidentvalsts kopējās apspriedēs un trijās Pamatkomiteju apspriedēs.

4. pants

Šī kopējā nostāja stājas spēkā tās pieņemšanas dienā.

5. pants

Šo kopējo nostāju publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Luksemburgā, 2005. gada 25. aprīlī

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
J. ASSELBORN